

L a n d s k a p s n ä m n d e n s framställ-

N:o 10/1933. ning till Ålands landsting angående terminsavgif-
terna vid landskapet Ålands lärdomsskola.

Beträffande de terminsavgifter, som uppbäras av eleverna vid landska-
pets enda lärdomsskola, Ålands lyceum, har städse iakttagits noggrann
överensstämmelse med dylika avgifter vid statens lärdomsskolor. I en-
lighet med stadgad praxis har landskapsnämnden ansett sig kunna fast-
ställa nämnda avgifter för Ålands lyceums vidkommande allt efter som
desamma undergått förändringar i riket. Så har landskapsnämnden t.ex.,
sedan förordningen angående terminsavgiften vid statens lärdomsskolor
av den 18 december 1925 tillkommit, den 12 januari 1926 förordnat, att
denna avgift skall från och med vårterminen sistnämnda år utgöra 200
mark, varhos landskapsnämndens senaste beslut i frågan den 12 januari
1932, då ännämnda avgift höjts till 500 mark, stött sig på bestämmel-
sen härom i förordningen av den 31 december 1931. Men emedan den senaste
i ämnet emanerade förordningen av den 20 juli 1933 jämväl innehåller stad-
ganden, vilkas antagande lagenligt ankommer enbart å Landstinget, har
landskapsnämnden ansett nödvändigt att i frågan hänvända sig till Tin-
get med framställning och förslag samt får i sådant avseende värdsamt
framhålla följande.

Uti förenämnda förordning av den 20 juli 1933 har en del tillägg
och ändringar införts vidkommande terminsavgifterna vid statens lär-
domsskolor. Genom densamma bibehålles visserligen terminsavgiften vid

samma belopp, vartill den höjdes på grund av bestämmelsen i ovanomför-
 mällda förordning av den 31 december 1931, eller 500 mark, men, då ele-
 verna härintills ägt att antingen erlägga terminsavgiften oavkortad
 eller ock att söka fullständig befrielse från densamma, har i den nya
 förordningen för elever ur mindre bemedlade hem införts stadgandet om
 halv avgift, vilken efter prövning kan beviljas, varjämte statsrådet
 tillerkänts rätt att, efter skolstyrelsens hörande, bestämma sättet
 för utredning av elevs förmögenhetsförhållanden. Och genom beslut av
 den 31 augusti 1933 har statsrådet sedan närmare förordnat, hurdan u-
 redning i sistnämmt hänseende erfordras. En annan ändring har vidta-
 gits därutinnan, att elev numera äger rätt att erlägga terminsavgif-
 ten i två rater, nämligen i början och i slutet av terminen, vilket
 sakförhållande själfallet innebär en lättnad för de mindre välsitu-
 erade föräldrar, vilkas barn besöka statens lärdomsskolor. Slutligen
 har även den förändring införts, att skolornas föräldraråd numera kom-
 pletteras med skolans rektor och vederbörande klassföreståndare vid
 behandlingen av ansökningar om sänkt terminsavgift eller fullständig
 befrielse från densamma. Hittills hava sådana ärenden behandlats en-
 bart av föräldraråden.

Det ligger i sakens natur, att de lättnader, som uti nästovan fram-
 hållna avseenden beviljats elever i rikets lärdomsskolor, även böra
 komma eleverna vid landskapets lärda skola till godo. På grund härav
 och då enligt självstyrelselagen undervisningsväsendet såväl beträf-

fande lagstiftning som förvaltning faller under landskapets kompetens, med iakttagande likväl av, att både lagstiftningsrätten och förvaltningsbefogenheten bibehållits hos rikets organ, såvitt angår "grunderna för undervisningsväsendet" samt den fråga, som här är föremål för behandling icke på något vis kan hänföras till nämnda "grunder", finner landskapsnämnden det vara av behovet påkallat, att en landskapslag antages i anslutning till stadgandena uti förordningen angående terminsavgifterna vid statens lärdomsskolor av den 20 juli 1933, i enlighet varmed jämväl följer att motsvarande paragrafer i nu gällande skolordning för landskapets vidkommande böra upphävas. Emedan bestämmelserna i sistnämnda förordning gälla i riket från innevarande läsårs början den 1 september, synes sagda landskapslag även böra tillämpas från nämnda dag.

Med hänsikt till här ovan framhållna sakförhållanden får landskapsnämnden vördsamt föreslå, att Landstinget ville till efterrättelse i landskapet antaga nedanstående landskapslag:

"L a n d s k a p s l a g

angående terminsavgifterna vid Landskapet Ålands lärdomsskola.

1 §.

Terminsavgiften vid landskapet Ålands lärdomsskola utgör femhundra mark. Därest skolan samtidigt besökes av flere syskon, erlägges sagda avgift endast för ett samt för ettvar av de övriga tvåhundra femtio mark.

För barn till mindre bemedlade föräldrar må, efter prövning, terminsavgiften nedsättas till tvåhundra femtio mark.

Barn till obemedlade föräldrar kunna helt och hållet befrias från erläggande av terminsavgift.

För utredande av föräldrarnas eller elevens förmögenhetsförhållan-

den skola föräldrar, som för sitt barn eller målsman, som för elev under sitt målsmanskap önskar befrielse från eller nedsättning i terminsavgift, till skolans rektor ingiva ansökan, vari bör uppgivas:

- 1) elevens föräldrars eller försörjares namn, yrke, hemort och ålder;
- 2) huru många barn i familjen finnas;
- 3) huru många av dem äro minderåriga och i hemmets vård;
- 4) huru många av barnen gå i skola, och vilken skola de besöka;
- 5) elevens föräldrars eller försörjares årsinkomst och antalet dem vid kommunaltaxeringen för föregående år påförda skattören;
- 6) för vilket belopp föräldrarna eller försörjaren påförts förmögenhetsskatt; samt
- 7) övriga omständigheter, som kunna anföras till stöd för ansökan.

Riktigheten av de inlämnade uppgifterna skall bestyrkas av två trovärdiga personer.

Dessutom skall ingivas av kommunalnämnd eller fattigvårdsnämnd utfärdat intyg, innehållande uppgifter om:

- a) huruvida föräldrarna eller försörjaren äro arbetsföra;
- b) huruvida föräldrarna eller försörjaren enligt den intygandes åsikt äro mindre bemedlade eller medellösa; samt
- c) de övriga särskilda skäl, med stöd av vilka eleven borde antagas till frielev eller honom beviljas nedsättning vid erläggandet av terminsavgift.

Den om elevavgifterna beslutande nämnden kan införskaffa nödig ansedd ytterligare utredning.

2 §.

Befrielse från eller nedsättning i terminsavgift beviljas, där icke synnerligen vägande skäl annat påkalla, vid läsårets början för ett år i sänder.

Befrielse från erläggande av terminsavgift eller beviljande av nedsättning däri skall skriftligen sökas av elevens föräldrar eller målsman hos skolans rektor, och bör ansökningsen åtföljas av den i 1 § 4 mom. omförmälda utredning om föräldrarnas eller elevens förmö-

genhetsförhållanden.

3 §.

Fullständig befrielse från erläggande av terminsavgift eller nedsättning däri beviljas av en nämnd, bestående av skolans rektor, vederbörande klassföreståndare samt medlemmarna av skolans föräldraråd. Nämnden är beslutförför, då rektor, klassföreståndaren samt tre medlemmar av föräldrarådet äro närvarande.

4 §.

Elev, som åtnjuter fullständig befrielse från erläggande av terminsavgift eller som medgivits rätt till nedsatt avgift, have förverkat denna förmån, ifall han under föregående termin icke ådagalagt berömligt uppförande, eller om han kvarstannat i klass, såframt icke kvarstannandet föranletts av sjukdom eller annan därmed jämförlig orsak.

5 §.

Terminsavgifterna uppbäras av rektor varje termin i tvenne rater, med hälften i början och slutet av terminen, å dagar som han äger närmare bestämma.

Över icke influtna terminsavgifter skall vid terminens utgång restlängd av rektor upprättas samt överlämnas till indrivning på sätt om utmätning av allmänna avgifter är stadgat.

6 §.

För inskrivning av elev vid landskapets lärdomsskola uppbäres icke någon avgift.

7 §.

Genom denna landskapslag upphävas 24, 25 och 26 §§ i skolordningen av den 8 augusti 1872 jämte senare stadganden, varigenom de blivit ändrade.

8 §.

Denna landskapslag skall tillämpas inom landskapet Åland från ingången av läsåret 1933-1934".

Mariehamn den 2 november 1933.

På land-

skapsnämndens vägnar:

